

GUIA

GIRONA

AIGUA I PEDRA

PUNTS D'INTERÈS

MUSEUS

ITINERARIS

ESDEVENIMENTS CULTURALS

RUTES AMB COTXE

GUIA PRÀCTICA

Girona

VILA OBERTA

Girona ens ofereix l'oportunitat de descobrir una ciutat singular, erigida a la mesura humana, on l'esplèndida petja arquitectònica no apaga mai el batec ciutadà. Nascuda sobre un turó, alimentada per les aigües de l'Onyar, enmig d'una antiga via de comunicació entre una i altra banda dels Pirineus, s'ha forjat amb un envejable equilibri entre el seny de la pedra i la rauxa d'un riu sovint desbocat. Gaudeix d'un jerarquitzat ordre estètic encapçalat per l'omnipresent catedral i els costeruts i ombrívols carrerons que hi condueixen; als seus peus es desplega un paradís per als amants de la cultura i l'art.

Si veniu amb cotxe, oblideu-lo fins al moment de marxar-ne. Girona és una ciutat per ser fruita a peu. Tampoc no us obsesioneu amb les mil·limetrades rutes dels mapes, no temeu perdre-us al "laberint de pedra" —com l'han definit alguns—, perquè es tracta d'un laberint casolà que no us traïrà mai. Passegeu per les antigues muralles que encerclaven la vila, ara convertides en un esplèndid passeig encimbellat. Constitueixen la millor metàfora del canvi d'una comunitat que ha arraconat les antigues pors i ara mostra amb orgull tots els seus atractius.

A la societat gironina se li retreu un cert aburgesament i un tarannà provincià que no ha sabut espolsar-se del tot. A Girona, s'hi viu bé, però sense ostentació, molt de portes endins. Tampoc no us deixeu entabanar pel tòpic del caràcter esquerp dels gironins. Doneu-los temps, apropieu-vos-hi, si cal, fent una marrada, i descobrireu un temperament noble i obert al visitant.

Aquesta guia us proposa una selecció dels principals atractius de la ciutat, molt útil per al turista apressat, però també consells i suggeriments per a aquells qui aspiren a descobrir amb serenor els batecs més secrets de la ciutat.

AIGUA I PEDRA UNA MICA D'HISTÒRIA

→ P. 15

PUNTS D'INTERÈS

El patrimoni cultural i històric de la ciutat de Girona es desplega vora la silueta majestuosa de la catedral o a la riba de l'Onyar. Sempre amb la pedra i l'aigua presents, quedarem fascinats per qualsevol dels racons que descobrirem anant d'un lloc a l'altre.

→ P. 21

5 LA PUJADA DE SANT DOMÈNEC I LA FONTANA D'OR

→ P. 39

6 LES CASES DE L'ONYAR

→ P. 42

1 LA CATEDRAL

→ P. 22

2 SANT FELIU

→ P. 30

7 PONTS I INUNDACIONS

→ P. 46

8 L'EMPREMTA GREMIAL

→ P. 50

3 ELS BANYS ÀRABS

→ P. 33

4 LA RAMBLA

→ P. 34

9 LA PLAÇA DE LA INDEPENDÈNCIA I EL MERCADAL

→ P. 53

10 LA DEvesa

→ P. 54

MUSEUS I CENTRES D'ART

L'oferta cultural de Girona és considerable i constata la riquesa artística que s'hi aplega. Visitar els museus —amb tendències artístiques de totes les èpoques, estils i cultures—, ens ajudarà a entendre com ha viscut la ciutat els seus prop de dos mil anys d'història.

→ P. 59

5 MUSEU D'HISTÒRIA DE GIRONA
→ P. 72

6 MUSEU DEL CINEMA
→ P. 75

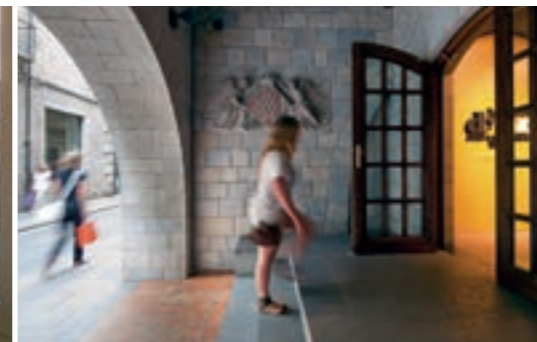
1 MUSEU DE LA CATEDRAL
→ P. 61

**2 MUSEU D'ARQUEOLOGIA
SANT PERE DE GALLIGANTS**
→ P. 64

7 LA CASA MASÓ
→ P. 78

**8 CAIXAFORUM GIRONA
LA FONTANA D'OR**
→ P. 79

3 MUSEU D'HISTÒRIA DELS JUEUS
→ P. 68

4 MUSEU D'ART DE GIRONA
→ P. 70

**9 ANTIC HOSPITAL
DE SANTA CATERINA**
→ P. 80

**10 CENTRE CULTURAL DE LA MERCÈ
I CASA DE CULTURA**
→ P. 81

RUTES TEMÀTIQUES A LA CIUTAT ITINERARIS

Una estada a Girona ens permet passejades amenes pel casc antic —tot seguint la traça de la seva història i les seves llegendes—, observar l'estreta relació de la ciutat amb el riu Onyar i gaudir de la petja important del noucentisme arquitectònic de la ma de l'arquitecte Masó.

→ P. 83

2 EL BARRI VELL
→ P. 88

3 EL CALL JUEU
→ P. 91

1 EL PASSEIG DE LA MURALLA
→ P. 83

4 LA DEVESA I LES RIBES DEL TER
→ P. 92

**5 EL PASSEIG ARQUEOLÒGIC
I LA VALL DE SANT DANIEL**
→ P. 95

6 L'ARQUITECTE RAFAEL MASÓ
→ P. 96

7 LLEGENDES DE LA CIUTAT
→ P. 100

ESDEVENIMENTS CULTURALS

→ P. 102

GIRONA, TEMPS DE FLORS

→ P. 103

A PROP DE GIRONA RUTES AMB COTXE

→ P. 109

LA COSTA BRAVA, POBLES MARINERS, CALES I PLATGES → P. 110

GIRONA, CIUTAT DE FESTIVALS

→ P. 104

POBLES DE L'INTERIOR

→ P. 124

PARCS NATURALS

→ P. 130

FIRES DE SANT NARCÍS

→ P. 106

PROCESSIONS I MANAIES

→ P. 107

EL TRIANGLE DALINIÀ

→ P. 138

3

ELS BANYS ÀRABS

Els gironins de l'època medieval no podien trobar una millor manera de glorificar el bany que erigint-li aquest petit temple de llum. Els **banys àrabs** de Girona (s. XII-XIII) són els banys públics medievals més ben conservats de Catalunya. Malgrat el seu nom, no són d'època àrab, sinó romànica, però foren construïts seguint l'estructura balneària que tant van popularitzar els musulmans, que al seu torn copiaren el model constructiu de les antigues termes romanes. El conjunt conserva tots els elements d'un establiment públic de bany i evoca al visitant la càlida atmosfera de relaxament i evasió. L'accés per la banda de llevant condueix al vestuari, un espai de relació i conversa. Té en el seu centre una piscina octogonal envoltada per unes esveltes columnes romàniques de capitells corintis. Aquestes columnes sostenen un tambor octogonal amb una llanterna a través de la qual els rajos solars il·luminen el conjunt i li donen una gran força.

El *frigidarium* és una gran sala de banys freds amb voltes de pedra tosca i latrines. Al *caldarium* hom podia gaudir d'un reconfortant bany calent, mentre que el *tepidarium* era la sala dels banys tebis de vapor i els massatges. Un sistema integrat de conducció d'aigua calenta, que partia d'una zona amb forn, calderes i cisternes, desguassava a la claveguera i garantia el perfecte funcionament d'aquest establiment. Deixà d'exercir la seva funció al segle XVI. El 1929 va passar a mans públiques i va ser restaurat pels prestigiosos arquitectes Rafael Masó i Emili Blanc.

La llanterna dels Banys Àrabs permet il·luminar l'interior

i

BANYS ÀRABS

c/ Ferran el Catòlic, s/n
Tel. 972 19 09 69
www.banysarabs.org

HORARIS

De març a octubre,
de 10 a 19 h.
De novembre a febrer,
de 10 a 14 h.

Diumenges i festius,
de 10 a 14 h.

7

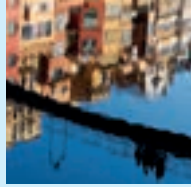
PONTS I INUNDACIONS

El riu travessa la ciutat però no la divideix. Els ponts són punts de trobada que permeten superar un obstacle gairebé casolà. El **Pont de Pedra**, o d'Isabel II (1850-56), és la construcció amb més entitat d'entre la desena de ponts que comuniquen les dues bandes de la ciutat sobre l'Onyar. La seva sòbria estructura de pedra calcària de Girona forma tres arcs rebaixats sustentats per dos massissos tallamars, capaços d'aguantar l'embat de les aigües més enfurides. Malgrat l'abundància de pedra, el seu efecte és molt estilitzat i elegant. L'entramat de ferros rojos del **Pont de les Peixateries Velles**, construït per la companyia francesa Gustave Eiffel el 1876, constitueix un altre referent iconogràfic de la ciutat. Les seves travesses de fusta cruixen al pas dels vianants.

La intervenció més agosarada sobre el riu Onyar és la plataforma, nom que encara avui resta a la memòria popular. S'inaugurà el 1967, oficialment amb el nom de **plaça de Catalunya**, amb el pretensió objectiu de reorganitzar el trànsit del centre urbà. El darrer pont sobre l'Onyar, abans que aquest s'aboqui al Ter, és el **Pont de Pedret**.

Els dies de pluja intensa, els gironins de més edat mirren de reüll el cabal del riu. Molts cops l'Onyar ha estat capaç de trencar el seu plaçid fluir i desbocar amb traïdoria la fúria de les seves aigües sobre la ciutat. Ho testimonien, entre d'altres, els aiguats de 1940, 1943, 1944, 1948, 1962, 1963 i 1970. Intervencions arquitectòniques contemporànies han aplacat l'efecte de les aigües, entre les quals és fàcil distingir estols de carpes apàtiques i obeses.

REFLEXOS SOBRE L'AIGUA

Les millors imatges de les cases de l'Onyar les podrem prendre desde qualsevol dels ponts que uneixen la Girona vella amb la nova.

Pont de Sant Agustí ▶

El Pont de Pedra és un mirador excel·lent sobre les cases de l'Onyar

Pont de Sant Feliu ▶

Plaça de Port Bo, Calella de Palafrugell

BEGUR

Fira dels Indians: setembre

Els carrers de la vila i el cim del castell medieval, que presideix el municipi, formen part indescindible de la iconografia de Begur. Conserva l'encant de les barraques de pescadors a les cales, els carrerons del nucli antic amb les seves torres de defensa (s. xvi) i nombroses cases indianes (s. xix).

CALELLA DE PALAFRUGELL

Cantada d'Havaneres a Port Bo: juliol

El poble, que ha conservat l'encant mariner gràcies a l'harmonia de les seves construccions, va créixer a partir del nucli de Port Bo i la seva platja, que servia de refugi als pescadors en dies de tempesta.

L'ESTARTIT

Illes Medes | Submarinisme

L'Estartit, un barri de pescadors nascut al segle XVIII, té platges extenses amb serveis de tota mena i un club nàutic des d'on podem navegar cap a les illes Medes, i centres d'immersió.

PALS

Museu Ca la Pruna | Arrossars de Pals

El nucli antic de Pals s'alça al damunt d'un turonet, que culmina en el mirador del Pedró des d'on es té una vista deliciosa de les illes Medes, el Montgrí, el Canigó i l'Albera. La platja, situada entre Torroella de Montgrí i Begur, és una llarguíssima extensió de sorra d'uns 3 km i mig de longitud.

PALAMÓS

Museu de la Pesca

L'activitat pesquera continua sent un dels motors econòmics de Palamós. En el seu port, però, també conviuen els sectors comercial i esportiu amb creuers que hi fan escala. El Club de Vela Palamós, fundat el 1972, organitza campionats internacionals com la regata *Christmas Race*.

PLATJA D'ARO

S'Agaró | Carnaval | Fira de la Cervesa: octubre

Platja d'Aro va començar sent el barri mariner de Castell d'Aro. La continuada presència del turisme va capgirar la relació de forces: a mesura que Platja d'Aro creixia per convertir-se en un dels principals centres d'oci de la Costa Brava, el nucli històric quedava en segon terme.

GUIA PRÀCTICA

Bellugar-se per la ciutat és conèixer-la. A la guia pràctica teniu informació sobre les **festes i tradicions** i l'**oferta cultural**, així com de l'oferta gastronòmica de les comarques de Girona.

On comprar, on menjar i on dormir, i també un **directori** dels serveis, amb tota aquella informació que cal per visitar la ciutat.

GIRONA GASTRONÒMICA

La gastronomia de les comarques de Girona és el fruit exitós d'una triple combinació. El mar aporta als plats el peix i el marisc; la plana hi duu els productes del camp, dels horts i les fruites; i des de la muntanya n'arriben les carns, els formatges i els productes silvestres. De la barreja d'aquests elements n'ha sorgit l'anomenada cuina de mar i muntanya. Una cuina on el protagonisme recau en els productes autòctons de gran qualitat: l'arròs de Pals, la gamba de Palamós, el peix de la Costa Brava o les verdures i hortalisses. El pas del temps ha fet que alguns d'aquests elements, tamisats per la tradició i el procés artesanal, s'hagin convertit en plats típics. Cal remarcar, però, que al costat de la tradició culinària també floreix la innovació. L'alta cuina contemporània d'aquest territori, on sovintegen les propostes suculentos i avantgardistes, continua sent lloada per gurmets i experts d'arreu del món.

PRODUCTES TÍPICS

La cuina tradicional de Girona disposa d'elements i plats distintius com les escalivades, les amanides, les pomes farcides de carn, el fricandó, els platillos, el rostit, la sèpia amb pèsols, els suquets de peix, els arrossos, el pollastre amb escamarlans i les cremes.

La majoria d'aquestes menges, fetes amb primeres matèries autòctones, s'han convertit, amb el pas del temps, en trets distintius d'una cuina gustosa i consolidada arreu del territori.

Moltes altres delícies, fetes amb mà artesanal, formen part de la identitat culinària de Girona. Entre les més remarcables hi ha la botifarra dolça, els sofregits, les picades d'all i julivert, l'allioli, els bunyols, el recuit de drap o el formatge fresc.

EL MERCAT DEL LLEÓ

El Mercat del Lleó és el centre de distribució de producte fresc de la ciutat: carn, aviram, cacera, peix, pesca salada, fruites i verdures. A l'exterior, encerclant l'edifici, hi ha

les parades amb productes de pagès i altres articles de tota mena. Una visita al Mercat del Lleó —obert cada dia, excepte els diumenges— ens pot oferir la visió exacta del que es cou a les cuines de les comarques de Girona.

El barri del Mercadal té el seu origen a l'edat mitjana, quan el mercat ubicat al raval, fora muralles, fou integrat a la ciutat. Ja al segle XVIII, el mercat es va traslladar a la plaça de les Cols (avui Rambla de la Llibertat) fins que es va quedar petit i, l'any 1944, es va ubicar definitivament a la plaça Francesc Calvet, popularment coneguda com a plaça del Lleó.

PLATS ESTACIONALS

A les terres gironines conviuen la celebració de grans trobades, amb àpats populars i multitudinaris, i l'oferta professionalitzada de menús temàtics, al voltant de productes determinats. En tots els casos, qualsevol comensal en sortirà meravellat.

Els productes del mar i muntanya són els ingredients principals de l'olla

ELS XUIXOS

L'estrella autòctona és el xuixo farcit de crema i cobert de sucre, suposadament sorgit a primers del segle XX a partir d'un pastís d'origen francès. Però un cop d'ull als aparadors de les pastisseries gironines serveix per constatar que els llaminers tindran feina a pair tot el que se'ls ofereix.

Mercat del Lleó